

17. Ametia

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE
AL REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/665 din 25.02 2013

La nr. 15/4-45 din 14 februarie 2013

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege privind modificarea anexei la Legea nr. 668-XIII din 23 noiembrie 1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului.

Anexă: 4 (patru) file.

Director

Viorel CHETRARU

Ex.: Vadim Curmei
Tel.: 022-257-421

24 02 1336 13

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea Anexei la Legea nr.668-XIII din
23.11.1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror
terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. art. 6-1, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat în vederea excluderii unei suprafețe de teren de 8,9883 ha din suprafața terenurilor date în gestiune unității „Gospodăria Agricolă – Serele Chișinăului” care constituie, potrivit legii, la moment 25 ha.

Autorul anexează la proiect o notă informativă vastă cu argumente din care rezultă necesitatea elaborării respectivului proiect.

Excluderea suprafeței de teren este o consecință a rezultatului comercializării fondurilor fixe ale gospodăriei urmare a executării deciziei judecătorești în acest sens. Pe suprafața acestui teren, potrivit autorului, au fost construite unele bunuri imobile necesare desfășurării activității întreprinderii noi fondate în baza întreprinderii agricole de stat „Serele din Chișinău”. Autorul menționează în nota informativă că terenurile aferente acestor construcții nu pot fi obiectul legii respective.

d. Suficiența argumentării. Cu referire la promovarea proiectului respectiv, ținând cont de scopul expertizei anticorupție, precum și din faptul că domeniul proprietății publice este unui extrem de vulnerabil manifestărilor de corupție, vom menționa următoarele.

Ne rezervăm dreptul de a nu ne expune asupra acțiunilor care au fost desfășurate de către persoanele direct implicate până în momentul elaborării proiectului respectiv. Aceste acțiuni urmează a fi verificate de către organele competente pentru a se stabili dacă ele au fost executate în strictă conformitate cu cadrul legal existent care reglementează domeniul respectiv. Astfel, de exemplu, cîm proiect nu se poate constata dacă construcția imobilelor de către întreprinderile vizate pe domeniul public al statului (terenul respectiv este teren proprietate publică a statului din domeniul public) s-a desfășurat în conformitate cu legea.

În aceste circumstanțe recomandăm autorului de a prezenta organului emitent informația cu referire la aspectele enunțate mai sus.

Doar în cazul în care se va demonstra că toate acțiunile anterioare au fost desfășurate fără încălcarea normei legale, proiectul va putea fi remis pentru aprobare. Menționăm toate acestea deoarece se propune ulterior aprobării proiectului trecerea terenului respectiv din domeniul public al statului în domeniul privat al statului, iar în final, acesta să fie supus privatizării. În acest sens, autorul urmează să demonstreze legalitatea acțiunilor anterioare ale întreprinderilor respective (în special de construcție a imobilelor pe teren proprietate publică a statului), precum și urmează să aducă argumente concludente care să confirme că terenul de uz public nu mai este destinat necesităților publice și poate fi modificat atât destinația cât și domeniul acestuia. În cazul dovedirii legalității construcțiilor imobilelor respective, precum și a altor acțiuni care au fost desfășurate urmare a gestionării terenului respectiv, deciziile de privatizare a terenului (urmare a modificării statutului acestuia, din domeniul public al statului în domeniul privat al statului – art. 6 alin. (4) din Legea nr. 91/05.04.2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor care prevede că „trecerea terenurilor din domeniul public al statului în domeniul privat al statului se face prin hotărâre de Guvern”) trebuie să se bazeze pe documente care justifică procedura/modalitatea de înstrăinare a terenului și criteriile de selecție a cumpărătorului.

Totodată, decurgând din faptul că obiectul de reglementare al proiectului este proprietatea statului, este necesar implementarea unui sistem eficient și transparent de organizare a procedurii de înstrăinare a acestui teren, care să perfecționeze sistemul de monitorizare și control din partea autorităților competente implicate în înstrăinarea (privatizarea) terenului în vederea eliminării oricăror acțiuni cu caracter coruptibil.

În altă ordine de idei, atragem atenția la faptul că odată ce sunt modificate anumite suprafețe de teren din lista unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, urmează a se aduce modificări și la compartimentul „Total”, deoarece este evident că urmare a excluderii unor suprafețe, totalul va fi diminuat.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Ținând cont de cele menționate în compartimentul „Suficiența argumentării” ne limităm doar a reține atenția autorului asupra următorului aspect.

Este nevoie de a se asigura o monitorizare strictă a procedurii de înstrăinare a terenului respectiv. Anterior acestei etape, autorul urmează să prezinte documente din care derivă legalitatea acțiunilor întreprinse.

Totodată, ținând cont de faptul că sectorul dat este unul extrem de vulnerabil la manifestări de corupție, promovarea unor proiecte care au ca obiect de reglementare bunuri publice fără a fi supuse unei proceduri cât mai transparente va face ca în rândul societății să apară o stare de incertitudine asupra legalității unui asemenea act normativ și va persista ideea că acestea au fost elaborate în scopul promovării unor interese de grup în detrimentul interesului public.

Având în vedere precizările de mai sus, putem concluziona că proiectul respectiv poate fi susținut doar în condițiile în care toate acțiunile anterioare au fost efectuate legal, iar parcurgerea etapelor următoare de trecere a terenului din domeniul public al statului în domeniul privat, precum și etapa ce se referă la procedura de înstrăinare a acestuia urmează a fi efectuate în strictă conformitate cu norma legală și într-un mod transparent.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Prezentul proiect nu se regăsește pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Conform art.9 alin. (1) din Legea nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială. Acest anunț urmează să conțină: a) argumentarea necesității de a adopta decizia; b) termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul de decizie și pot prezenta sau expedia recomandări; c) datele de contact ale persoanelor responsabile de recepționarea și examinarea recomandărilor.

În lipsa publicării proiectului, se va limita accesul cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări vis-a-vis de acesta.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresie juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

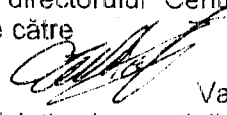
7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Vadim Curmei
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
22 Februarie 2013

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a Centrului Național Anticorupție - www.cccec.md